

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.097.01

**Inventaris van het archief van G.L. Tichelman [1893-
1961], 1916-1937**

A.R.M. Mommers

Nationaal Archief, Den Haag 1956

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Verwant materiaal.....	8
Beschikbaarheid van kopieën.....	8
Verwante archieven.....	8
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	9
I Aspirant-gezaghebber toegevoegd aan de assistent-resident van Ambon, 1916-1917.....	9
II Gezaghebber van de onderafdeling Amahei (afdeling Ceram, residentie Ambon), 1918 januari - 1922 september.....	10
III Gezaghebber van de onderafdeling Tanah Bumbu (afdeling Zuid-Oost Kust Borneo, residentie Zuider en Ooster afdeling van Borneo), 1923 augustus - 1926 mei.....	11
IV Fungerend controleur van de onderafdeling Barabai (afdeling Ulu Sungai, residentie Zuider en Ooster afdeling Borneo), 1926 mei - 1929 mei.....	12
V Fungerend controleur van de onderafdeling Meureudu (afdeling Noordkust van Aceh en onderhorigheden), 1931 augustus - 1932 december.....	13
V Fungerend controleur van de onderafdeling Lho Seumaweh (afdeling Noordkust van Aceh, gewest Aceh en onderhorigheden), 1932 december - 1933 augustus.....	14
VI Fungerend controleur van de onderafdeling Batu Bara, 1933 augustus - 1933 september, en van de onderafdeling Labuhan Batu (afdeling Asahan, gouvernement Oostkust van Sumatra), 1933 september - 1934 augustus.....	15
VII Fungerend controleur, sinds februari 1936 als assistent-resident titulair, van de onderafdeling Simelungun (afdeling Simelungun en de Karolanden, gouvernement Oostkust van Sumatra), 1934 augustus - 1937 juli.....	16
VIII Nagekomen stukken.....	17

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 133 G.L. Tichelman

Archiefbloknummer:

C22114

Omvang:

41 inventarisnummer(s)1,15 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Tichelman, G.L.

Samenvatting van de inhoud van het archief:

G.L. Tichelman was van 1916-1937 ambtenaar bij het Binnenlands Bestuur in Nederlands-Indië, het laatst in de rang van assistent-resident titulair. De stukken hebben betrekking op zijn loopbaan bij het Nederlands-Indisch gouvernement en omvatten dagboeken, rapporten en beschrijvingen van diverse functies binnen het ambtelijk apparaat.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 133 G.L. Tichelman, nummer toegang 2.21.097.01, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Tichelman, 2.21.097.01, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Gerard Louwrens Tichelman, geboren te Palembang 31 januari 1893, als zoon van Johannes Cornelis en Christina Louwrina Albertina van der Eyck, volgde, na de Christelijke Hogere Burgerschool te Rotterdam de opleiding koloniale landbouw te Wageningen en Deventer en studeerde later aan de gemeentelijke universiteit van Amsterdam o.a. sociale geografie.

Van 1913-1916 was hij planter in Zuid-Sumatra en Tanapuli en van 1916-1937 ambtenaar bij het Binnenlands Bestuur in Nederlands-Indië, het laatst in de rang van assistent-resident titulair. In 1938 werd hij op eigen verzoek, eervol ontslagen. Daarna was hij conservator bij de afdeling Volkenkunde van het Koloniaal Instituut te Amsterdam. Aan dit instituut bleef hij verbonden tot 1958.

(Zie voor verdere biografische gegevens: Nederlands Patriciaat, 19e en 32e jaargang en Wie is Wie 1956.)

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

In februari 1957 schonk hij - een gedeelte van zijn - papieren, welke op zijn Indische ambtelijke loopbaan betrekking hebben, aan het Algemeen Rijksarchief.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

De rechtstitel is (nog) onbekend

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN

Bij het KITLV berust een omvangrijke collectie Tichelman, aan dat instituut geschonken door zijn weduwe in 1962. (Zie: G.J Knaap, Inventaris Collectie G.L. Tichelman H 814, Leiden 1995)

**BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN
ARCHIEFBESTANDDELEN****I ASPIRANT-GEZAGHEBBER TOEGEVOEGD AAN DE ASSISTENT-RESIDENT VAN
AMBON, 1916-1917****41**Dagboek
1916 oktober 8 - 1917 januari 31

1 deel

**II GEZAGHEBBER VAN DE ONDERAFDELING AMAHEI (AFDELING CERAM,
RESIDENTIE AMBON), 1918 JANUARI - 1922 SEPTEMBER**

- 1-5** Dagboeken, met opmerkingen van de resident en assistent-resident, afschriften
1918 januari 10 -1922 september 16 6 delen
- 1** 1918
2 1919
3 1920
4 1921
5 1922
- 6** Nota van Tichelman over de "memorie van de onderafdeling Amahei door F.J.P.
Sachse, met bijlage, afschrift
1920 november 20 1 deel
- 7** Memorie van overgave van de onderafdeling Amahei, afschrift
1922 1 deel

III GEZAGHEBBER VAN DE ONDERAFDELING TANAH BUMBU (AFDELING ZUID-OOST KUST BORNEO, RESIDENTE ZUIDER EN OOSTER AFDELING VAN BORNEO), 1923 AUGUSTUS - 1926 MEI

- 8-11** Dagboeken, met opmerkingen van de resident en assistent-resident, afschriften
1923 augustus 27 - 1926 mei 1 4 omslagen
- 8** 1923
9 1924
10 1925
11 1926
- 12-13** Algemene memorie van overgave van de onderafdeling Tanah Bumbu, afschriften,
met bijlagen
1926 mei 1 2 delen
- 12** Memorie
13 Bijlagen
- 14** Aanvullingen op de memorie van overgave van de gediplomeerd gezaghebber door
de fungerend controleur van Tanah Bumbu
1929 januari 22 1 deel
- 15** Briefwisseling met bijlagen betreffende het proces tegen de voormalige
gezaghebber van de onderafdeling Tanah Bumbu, de assistent-resident titulair W.
Baljet
1923 september - november 1 omslag
- 16** Briefwisseling over moeilijkheden met de houtaankapconcessie H.V. Javor N.V. , met
bijlagen
1926 februari - maart 1 omslag

IV FUNGEREND CONTROLEUR VAN DE ONDERAFDELING BARABAI (AFDELING ULU SUNGAI, RESIDENTIE ZUIDER EN OOSTER AFDELING BORNEO), 1926 MEI - 1929 MEI

- 17-20** Dagboeken, met opmerkingen van de resident en assistent-resident, afschriften
1926 mei 27 - 1929 januari 29 4 omslagen
- 17** 1926
18 1927
19 1928
20 1929
- 21-22** Algemene memorie van overgave van de onderafdeling Barabai, met bijlagen, afschrift
1929 augustus 15
- 21** Memorie
22 Bijlagen, met fotoalbum
- 23** Bestuursmemorie van overgave van de onderafdeling Barabai, afschrift
1929 september 15 1 deel
- 24** Stukken betreffende de plaatselijke raad te Barabai en de moeilijkheden tussen de controleur Tichelman en de resident De Haan, afschriften
1925 maart - 1929 juni 1 omslag

**V FUNGEREND CONTROLEUR VAN DE ONDERAFDELING LHO SEUMAWEH
(AFDELING NOORDKUST VAN ACEH, GEWEST ACEH EN ONDERHORIGHEDEN),
1932 DECEMBER - 1933 AUGUSTUS**

- 29** Dagboek, afschrift
1932 december 10 - 1933 augustus 10 1 omslag
- 30** Beknopte beschrijving van deonderafdeling Lho' Seumaweh door de kapitein der
Infanterie J.H.B. Jaspers, met bijlagen, afschrift
1934 november 6 - 1936 augustus 7 1 omslag
- 31** Rapporten rakende de vereniging Mohammadiyah, de Pendidikan Nasiosal
Indonesia (PNI), de afzetting van T. Radja Ma'Ali, Ulehbangcut vna Buloh Blang Ara
en de aanstelling van een opvolger , een kopie-rapport over de moord op een
plantersvrouw en een tijdschriftartikel van Tichelman over de bevolkingszijde-
industrie in Aceh, met bijlagen
1929 augustus, 1932 juli -1932 augustus 1 omslag

**VI FUNGEREND CONTROLEUR VAN DE ONDERAFDELING BATU BARA, 1933
AUGUSTUS - 1933 SEPTEMBER, EN VAN DE ONDERAFDELING LABUHAN BATU
(AFDELING ASAHAN, GOUVERNEMENT OOSTKUST VAN SUMATRA), 1933
SEPTEMBER - 1934 AUGUSTUS**

32	Dagboek als fungerend controleur van Batu Bara, afschrift 1933 augustus 20 - 1933 september 12	1 omslag
33	Dagboek als fungerend controleur van Labuhan Batu met opmerkingen van de resident en assistent-resident, afschrift 1933 september 14 - 1934 augustus 18	1 omslag
34	Ingekomen en uitgegane rapporten, afschriften 1933 september 26 - 1934 augustus 14	1 omslag
35	Bestuursmemorie van overgave van de onderafdeling Labuhan Batu, met bijlagen 1934 augustus 16	1 omslag

**VII FUNGEREND CONTROLEUR, SINDS FEBRUARI 1936 ALS ASSISTENT-RESIDENT
TITULAIR, VAN DE ONDERAFDELING SIMELUNGUN (AFDELING SIMELUNGUN EN
DE KAROLANDEN, GOUVERNEMENT OOSTKUST VAN SUMATRA), 1934
AUGUSTUS - 1937 JULI**

- 36-37** Dagboeken, met opmerkingen van de resident en assistent-resident, afschriften
1934 augustus 23 - 1937 juli 17 2 omslagen
- 36** 1934-1935
- 37** 1936-1937
- 38** Ingekomen en uitgegane rapporten, afschriften
1934 oktober 26 - 1937 mei 18

VIII NAGEKOMEN STUKKEN

39

Memories van overgave en verdere stukken inzake de onderafdelingen Barabai en Labuhan Batu

1922-1934

1 pak

Geheime brief van de gezaghebber te Labuhan Bilik aan de controleur van Labuhan Batu betreffende onderzoek rechten Yang di Peruatan van Kualuh op nipahbossen, doorslag, 1932 augustus 3

Geheime brief van de controleur van Labuhan Batu aan de assistent-resident van Asahan, betreffende de retributie op nipah in Kualuh, doorslag, met bijlagen, 1932 augustus 19

Geheime brief van Tichelman, als controleur, aan de gouverneur van de Oostkust van Sumatra betreffende een onderzoek naar huwelijksgebruiken te Bilah, afschrift of minuut, met bijlagen, 1935 december 12

Transcriptie van de Parmoenian (droomboek?) op 8 bamboes, in bezit van de heer Tichelman, met Nederlandse vertaling, z.d.

Schets van de Adat-fedaraties Raja Na IX - Na X in het zuidelijk gedeelte van de afdeling Asahan (Oostkust van Sumatra), concepten, 2 exemplaren

Geheime bestuursmemorie van overgave van de aftredende controleur 1e klasse van Labuhan Batu, H.H. Morison over de periode 1931 november 19 - 1933 september 15, afschrift

Memorie van overgave van het bestuur van de onderafdeling Labuhan Batu door controleur H.H. Morison, 1933 september 14, afschrift

Geheime aanvullende nota, tevens bestuursmemorie van overgave van het bestuur van de onderafdeling Labuhan Batu door de fungerend controleur G.L. Tichelman over de periode 1933 september 15 - 1934 augustus 18, 1934 augustus 18, getekend exemplaar.

Notitie betreffende het bijhouden van het kasboek; brief van Tichelman, te Rantau Prapat aan het hoofd van de Oudheidkundige Dienst te Batavia betreffende rotstekeningen op de Liang Balik, doorslag, 1934; Fragment van een nota/bestuursmemorie van overgave betreffende aanleg van hulpvliegvelden te Rantau Prapat en Langga Pajung en de ondernemingen in de rubbercultuur; Woordenlijst van de "Bahasa Oeloe" (landschappen: Bilah, Kota Pinang) eb : Bahasa Oeloe II (district Langga Pajong in het landschap Kota Pinang) onderafdeling Labuhan-Batu, afdeling Asahan, gewerst Oostkust van Sumatra, 2 exemplaren; brief van de inspecteur bij het Boswezen, te Medan-Deli aan de gouverneur van de Oostkust van Sumatra betreffende bosreservering Labuhan Batu, afschrift, 1934, met bijlage

Stukken betreffende het district Radja NA IX en X, landschap Bilah, onderafdeling Labuhan Batu, 1932-1938

Nota van fungerend controleur A.J. Pels Rijcken over de Radja Na IX - Na X, afschrift 1915 oktober 25; Beschrijving van de grenzen van de gebieden; blocnote van G.L. Tichelman, met concept-tekst "Schets van de IX en X Radjaschappen ter Sumatra's Oostkust"

Algemene memorie van overgave van de onderafdeling Barabai (afdeling Hulu Sungai, residentie Zuider- en Oosterafdeling van Borneo van de fungerend controleur G.L. Tichelman, 1926-1929, afschrift, 1929 augustus 15, met ex-libris van Tichelman

Brief van de controleur Holtman (of Holtrust), te Martapura, aan de ambtenaar ter beschikking van de Directeur van Financiën te Banjarmassin, betreffende gegevens belastingonderzoek van zijn district, met bijlagen, 1928 oktober 23

Verslag van een dienstreis door Zuid- en Oost-Borneo, van de inspecteur, hoofd van de Burgerlijke Veeartsenijkundige Dienst Van der Schroef, afschrift, 1922 september 9

Nota van de fungerend controleur van Amoentai, Kuys, betreffende de instelling van de Ulu Sungei raad, met aanbiedingsbrief van de assistent-resident C.W. Schoorel voor de resident van de Zuider- en Oosterafdeling van Borneo, afschrift, 1926 februari 25

Stukken betreffende bezwaren van enige inwoners te Birajang tegen de onderafdelingsraad van Barabai, 1927-1928

Nota betreffende de instelling van een Ulu Sungeiraad, fragment p. 37-67, [1928]

Notities van de voorzitter van plaatselijke Raad van de onderafdeling Barabai ten behoeve van de nota van overgave van de aftredend resident van Hulu Sungai, S. Schoggers, 1928 april 28

Nota betreffende de toestand van het ijkwezen in de residentie Zuider- en Oosterafdeling van Borneo, door het hoofd van het Ikkantoor te Banjarmassin, 1929 mei 29

"Bijlagen", Bijlagen genummerd 1 t/m 10 (van een memorie van overgave van onderafdeling Barabai), concept en finale versie, en genummerd XII (bouwtekeningen), [1928]

Bestuursmemorie van overgave van de onderafdeling Barabai van de fungerend controleur G.T. Tichelman, 1926-1929, afschrift, 1929 september 15

Monografie betreffende economische en belastinggegevens in de onderafdeling Barabai, 1928 oktober 24

Geleidebrief van de secretaris van de resident te Banjermassin, ingekomen bij de controleur van Martapoer, 1920 augustus 12; Bataviaasch Nieuwsblad van 9 februari 1910; Almanak van 1801 tot 1950 met opgave van maand, dag, passardag, woekoe en paringkelan, samengesteld door W.N.J.G. Klaasz: briefje van voorzitter KITLV aan Tichelman, 1952

40

"De Islam in Simeloengan", nota van de hand van Tichelman, met opgaven betreffende de bevolkingssterkte en het aantal goeroe's en kiai's in deze onderafdeling, kopie
1937

1 omslag